

از «دکتر عزیزاله سلیم پور»

نیس - فرانسه

در حاشیه ایام پوریم

«هامان» یا «حاماس»؟!

اخیراً در تآتر «شاتله» در پاریس، من یکی از ۱۵۰۰ نفر تماشاگر «اراتوریو استر» اثر «لیدراتی» بودم. Oratorio که در حقیقت یک اپرای بدون لباس مخصوص و بدون دکور است. خوانندگان روی صحنه هستند و با همراهی نوازندگان آوازهای خود را بدون نمایشگری میخوانند.

داستان استر و مردخای را یهودیان همه دنیا میدانند و هر ساله در طی مراسم شادمانه ای آن را جشن میگیرند و اگر خلاصه آنرا در چند کلمه مینویسم فقط برای دوستان هموطن غیر یهودی ام میباشد. در توضیحی که بنام استر در تاریخ یهود ثبت شده چنین آمده است: استر یا هداسا نام دختر یهودی ایرانی از شهر شوش میباشد که خشایارشا (فرزند داریوش بزرگ و آتسا) او را پس از جدائی از زن اولش «وشتی» به زنی برگزید.

«هامان» یکی از مقربان دربار عدم تعظیم مردخای پسرعموی استر را بخود اهانتی دانسته و بجای آنکه حسابش را با او صاف کند (همانگونه که اغلب اتفاق میافتد) تصمیم به انتقامی دسته جمعی از قوم او یعنی تمام یهودیان ایران میگیرد. با سیاست و عشق استر این دسیسه خنثی شده هامان بوسیله پادشاه ایران تنبیه میشود و به سزای خود میرسد. و اما کشف این «اراتوریو» خود کم لطف نیست.

آهنگ های این «اراتوریو» بنا به سفارش یهودیان پرتغالی الاصل مقیم «آمستردام» (هلند) توسط آهنگساز مسیحی اتریشی ایتالیائی الاصل بنام «کریستیانو جیوزپه لیدراتی» (Cristiano Giuseppe Lidrati) در سالهای ۱۷۷۰ ساخته شده است و آوازهای آن سروده ربای شهرهای «مانتو» و «ونیز» بنام ژاکوب رافائل سراوال است که بین سالهای ۱۷۸۲-۱۷۳۲ میزیسته است.

ربای «سراوال» که به موسیقی علاقه وافری داشت، از مسئولین انجمن یهودیان و ربانیم درخواست میکند به او

اجازه دهند تا این «اراتوریو» توسط شاگردانش در یشیوای «مانتو» اجرا گردد و باین ترتیب بر طبق مدرکی از قرن هجدهم در این تاریخ برای اولین بار این «اراتوریو» در «گتوی مانتو» در ایتالیا بروی صحنه آمده است. معلوم نیست چرا و چگونه این اثر بدست فراموشی سپرده شده است تا اینکه در سال ۱۹۹۷ دفتر نوت آهنگهای این «اراتوریو» توسط کتاب کهنه فروش دوره گردی به کتابخانه دانشگاه کمبریج بفروش میرسد. کتاب آوازهای آن در سال ۱۹۴۳ توسط پروفیسور «حییم شیرمان» در آمستردام کشف شده بود و پروفیسور «ایسرائل آدلر» پایه گزار مرکز تحقیقات موسیقی یهودی در دانشگاه اورشلیم که اینجانب افتخار آشنائی با او را یافتم رابطه این آهنگهای در کمبریج خریداری شده و سرودهای داستان «استر» مکشوف در «آمستردام» را یافته آنرا به اهل هنر معرفی کرد. این اثر طولانی ترین اثر به زبان عبری قرون ۱۷ و ۱۸ میلادی است.

پس از بیش از دو قرن، در ماه مه ۲۰۰۰ «اراتوریوی استر» با حضور الی ویزل برنده جایزه صلح نوبل بمناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد ایجاد دانشگاه عبری اورشلیم در این شهر اجرا شد و این اجرای دوم آن در تآتر «شاتله» بود که من شانس آنرا داشتم که جزو تماشاگران باشم.

«اراتوریوی» استر بزبان عبری خوانده میشود و بسان فیلم های خارجی زیرنویس (یا در حقیقت بالانویس) دارد و جملات مهم و کلمات نورانی معنای آوازهها را روشن میکند. جملات هامان بیشتر از قبیل «از ریشه و ساقه همه را نابود خواهم کرد» یا اینکه «جان سالم بدر نخواهید برد» و غیره و جوابهای مردخای در دعا و ثنای خداوند یگانه و اعتماد به قدرت او و امید به آینده بود.

نمیدانم چگونه در یک لحظه حرف «N» در نظرم جایش را با «S» عوض کرد و بجای «Haman» کلمه «Hamass»

FARSHAD SHAFIZADEH M.D.

National Board Certified Urologist

دکتر فرشاد شفیعی زادهمتخصص و جراح در درمان
بیماریهای کلیه و مجاری ادرار

- درمان ناراحتیهای پروستات با استفاده از جدیدترین تکنیکها شامل ماکروویو و لیزر
- درمان ناتوانی های جنسی در آقایان
- درمان ناراحتیهای مربوط به کنترل ادرار در خاتمه و آقایان
- استفاده از مجهزترین تکنولوژی برای درمان سنگ کلیه

- Diseases of the Prostate
- Non Invasive, In-Office Treatment of Enlarged Prostates using TUNA, MICROWAVE, & LASER Technology
- Men's Sexual Health/Impotence
- Urinary Incontinence in Both Men & Women
- Kidney Stones - Laser & Shock Wave Treatment
- Vasectomy
- Sexually Transmitted Diseases

3 Convenient Locations:

Great Neck Office#1 Barstow Rd., Suite P16
(516) 829-3669**Manhattan Offices**

- 359 Second Ave. & 21st Street
- 415 West 51st St. @ 9th Avenue
(212) 777-8566

اکثر بیمه های معتبر پزشکی پذیرفته میشود.
زبانهای فارسی و عبری نیز صحبت میشود.We accept most insurance plans.
Persian and Hebrew Spoken

خواندم و دیدم واقعا در کمال شوربختی چه جالب است که پس از ۲۰۰۰ سال، یک دسیسه دیو صفتانه میخواهد دوباره تکرار شود. همان حرفهایی که هاماں دیروز میزد امروز توسط «حاماس» تکرار میشود.

از خود میپرسیدم راز بقای عمر این ملت در چیست که هاماں ها و عبدالناصرها و ایزابل کاتولیک و حتی هیتلرها و استالین ها از آنان شکست معنوی خورده اند؟ و بعنوان جواب فقط یک جمله در ضمیرم نقش می بست: «فرهنگ». فرهنگی که «هیئل» دانشمند مذهب یهود آنرا در یک جمله «همنوع خود را مانند خودت دوست بدار» خلاصه کرده است.

بیهوده نیست که تراکم برگزیدگان جایزه نوبل در هیچ ملتی باندازه ملت یهود نیست. تعداد اختراعات ثبت شده در سال ۲۰۰۲ در اسرائیل مقام چهارم در جهان را بدست آورده است. سیستم امنیتی که در فرودگاههای ۸۰ درصد از کشورهای متمدن از آن استفاده میشود اسرائیلی است، تعداد جرایم منتشر در اسرائیل بطور نسبی در جهان مقام اول را دارد و پزشکان بیمارستان «هداسا» در دورافتاده ترین نقاط افریقا برای شفا و بهبود زندگی ساکنان آن فعالیت میکنند.

راستی «هامان» نه ببخشید «حاماس» که قصد نابودی اسرائیل را دارد بجای آن چه نظام تشکیلاتی برای مردمش در نظر دارد پیاده کند؟

آیا یک دموکراسی اسلامی مانند عربستان سعودی میخواهد که آنان که یک دستشان را بریده اند خوشحالند که مانند همسایگان نگون بختشان دو دستشان را تبریده اند که مجبور باشند کیسه گدائی را بدور گردن بیاویزند؟ یا یک دموکراسی لائیک مانند عراق صدام حسین که هر روز گورستان دسته جمعی دیگری از قربانیان او کشف میشود؟

ببخشید مثل اینکه از مرحله خیلی پرت شدم. «اوراتوروی» استر دیدنی است. امیدوارم ایرانیان امریکا، یهودی و غیر یهودی آنرا بتوانند در شهرهای مهم بروی صحنه آورده هنردوستان را از آن مستفیض نمایند. ما بنوبه خود امیدواریم برای اواخر سال ۲۰۰۴ و یا پوریم ۲۰۰۵ در اپرای مجلل شهر نیس آنرا بروی صحنه بیاوریم.